

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

10

1.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 4-го Января — 1838 — Wilno. Wtorek. 4-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 26-го Декабря.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: по случаю кончины Эрцгерцога *Александра*, второго сына Его Императорскаго и Королевскаго Высочества Эрцгерцога Палатина Венгерскаго, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на три дня съ обыкновенными раздѣленіями, начавъ оный съ 15 числа сего Декабря.

— При бѣдственномъ случаѣ пожара въ Зимнемъ Дворцѣ, поразившемъ всѣхъ жителей столицы горестнымъ изумленіемъ, не могло обойтись безъ преевличенныхъ извѣстій о несчастіяхъ, при томъ случившихся. Къ крайнему сожалѣнію, дѣйствительно, человекъ сдѣлался жертвою усерднаго исполненія своего долга, а именно: два унтеръ-Офицера и одинъ Гренадеръ Роты Дворцовыхъ Гренадеръ, одинъ рядовой 2-й роты Лейбъ-Гвардіи Преображенскаго полка, четверо пожарныхъ служителей, пять человекъ дворцовой пожарной команды. Сверхъ того, ранено нѣсколько человекъ пожарныхъ служителей, большею частію легко.

Для изслѣдованія причины пожара наряжена, по Высочайшему повелѣнію, слѣдственная коммиссія, составленная изъ Генераль-Адъютантовъ Графа *Бенкендорфа*, *Клейнмихеля* и *Мартинова*, Генераль-Лейтенанта *Заваржевскаго*, 4-го класса *Штауберта* и Статскаго Совѣтника *Стасова*, и рачительно занимается возложеннымъ на нее дѣломъ.

Въ то время, когда начался пожаръ, Государь Императоръ и Государыня Императрица съ Наслѣдникомъ Престола находились въ Большомъ Театрѣ. По полученіи перваго о томъ донесенія Государь изволилъ оставить театръ, не объявляя Государынѣ о причинѣ своего отбытія. По прибытіи во дворецъ, Его Величество принялъ все необходимыя въ семь случаевъ мѣры, и чрезъ посланнаго уведомилъ Императрицу о происшедшемъ, и о томъ, что всѣ дѣти уже отвезены въ Александровскій Дворецъ, куда приглашались Государыню, не желая, чтобы Она была свидѣтельницею сего ужаснаго зрѣлища. Государыня готовилась ѣхать къ Августѣйшему своему Семейству, но вдругъ вспомнила что въ Зимнемъ Дворцѣ лежитъ тяжело больной, Фрейлина Графиня С. П. *Голенищева-Кутузова*, и опасаясь, чтобы ей въ смѣтеніи и тревогѣ не забыли, отправилась прямо туда, приказала призвать Доктора *Манта*, и не прежде вышла изъ дворца, какъ по принятіи мѣръ для безопаснаго и спокойнаго перенесенія больной изъ зданія, вполнину объята о пламенемъ. Исполнивъ царственный долгъ, Императрица поспѣшила къ своимъ дѣтямъ, и въ ихъ объятіяхъ нашла награду своей великодушнѣйшей попечительности о судьбѣ подданной, которой въ сердцѣ своемъ не отделила отъ родныхъ.

— Для разгatkанія вещей, вынесенныхъ изъ Зимняго Дворца, по Высочайшему повелѣнію, наряжена, по Высочайшему повелѣнію, коммиссія, составленная изъ Гофмаршала *В. Долгорукова* и Каммергера *Северодавидова*, Предсѣдательствомъ Оберъ-Шталмейстера *В. Долгорукова*. Сія коммиссія, 19-го

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 26-go Grudnia.

Cesarz Jego Mość Najwyżey rozkazać raczył: z okoliczności zgonu Arcy - Xięcia *Alexandra*, drugiego сына Jego Cesarско-Królewskiej Wysokości Arcy-Xięcia Palatyna Węgierskiego, przywdziać u Najwyższego Dworu żałobę na trzy dni ze zwyczajnemi podziałami, zaczynając od dnia 15 terażniejszego Grudnia.

— Przy pożarze Zimowego Pałacu, który tak smutnie przeraził mieszkańców stolicy, nie mogło się obejść bezъ przesadzonych wieści o nieszczęśliwychъ zdarzeniachъ przypadkachъ. Jakoż, w rzeczy samej, ku wielkiemu żmartwieniu, trzynastu ludzi padło ofiarą gorliwego wypełnienia swej powinności, a mianowicie: dwaj podoficerowie i jeden żołnierz z kompanii Grenadierów Pałacowych, i żołnierz z 2-ey kompanii Preobrażeniskiego pólku Gwardyi, 4 żołnierze z komendy ogniowej miejskiej i 5 ludzi z takiejże pałacowej komendy. Nadto kilku ogniowychъ posługaczy odniosło po większej części rany.

Dla wysledzenia przyczyny pożaru, mianowana została z Najwyższego rozkazu Kommissya śledcza, złożona z Jenerał-Adjutantów: Hrabi *Benckendorffa*, *Kleinmichela* i *Martinowa*; Jenerał-Porucznika *Zacharzewskiego*, 4-tej klasy *Stauberta* i Radcy Stanu *Stasowa*, która czynnie zajmuje się poleconymъ jej dziełem.

W chwili, kiedy wszczął się pożar, NAYJAŚNIEYSI PAŃSTWO Oboje, z NASTĘPCĄ Tronu, znajdowali się w Wielkimъ Teatrze. Na pierwszą wiadomość, CESARZ JEJGO Mość opuścił teatr, nie mówiąc NAYJAŚNIEYSZEY PANI o przyczynie Swego wyjścia. Po przybyciu do pałacu, NAYJAŚNIEYSZY PAN przedsięwziął wszelkie potrzebne w takimъ razie środki, i przez posłańca uwiadomił CESARZOWĄ JEJ Mość o wypadku, tudzież o tém, iż wszystkie dzieci już są odwiezione do Anickowskiego Pałacu, dokąd prosił i CESARZOWĄ JEJ Mość, iżby pojechała, nie chcąc, aby była świadkiemъ okropnego widoku. NAYJAŚNIEYSZA PANI już się gotowała jechać do Swego Najjaśniejszego Potomstwa, lecz w témъ przypomniała sobie, że w Zimowym Pałacu leży ciężko chora Freylina, Hrabianka *Goleniszczew-Kutuzow*, i lękając się, iżby o niej w zamieszaniu i zgiełku nie zapomniano, pojechała wprostъ tam, rozkazała przywołać Doktora *Manta*, i nie wprzód opuściła pałac, aż po wzięciu środkówъ, dla bezpiecznego i spokojnego wyniesienia chorey z gmachu, już do połowy objętego płomieniemъ. Wypełniwszy tenъ Monarszy obowiązek, NAYJAŚNIEYSZA PANI pośpieszyła do Swychъ dzieci, i w ichъ objęciachъ znalazła nagrodę wielkomyślney troskliwości o życie jedney ze Swychъ poddańekъ, której w sercu Swojemъ nie odzieliła od Rodziny.

— Dla rozgatkowania rzeczy, wyniesionychъ z Pałacu Zimowego w czasie pożaru, wyznaczona została z Najwyższego rozkazu Kommissya, złożona z Marszałka Dworu Xięcia N. B. *Dothorukowa* i Szambelana *Sieniawina*, pod prezydencyą Wielkiego Koniuszego Xięcia B. B. *Dothorukowa*. Kommissya ta, dnia 19-go ter. Grudnia,

числа сего Декабря, приступила къ составленію описей. Вещи были складываемы, во время пожара, на площади, у подъезда Его Величества, около Александровской колонны и въ экзерциргаузъ, а потомъ переносимы, частью въ Адмиралтейство, частью въ здание Главнаго Штаба. Изъ общаго обзора вещей можно заключить, что почти все уцѣло. Изъ обихъ церковей спасены мощи, ризница, вся утварь и весь образъ. Царскія регаліи и брилліанты въ цѣлости перенесены въ Кабинетъ Его Величества; также успѣли вынести оба трона и изъ обихъ тронныхъ залъ люстры, канделябры и украшенія, какъ лигатаго серебра, такъ и бронзовыя, и почти все портреты изъ военной галереи.

Нижніе чины войскъ Гвардейскаго Корпуса переносили все вещи съ такимъ чувствомъ благоговѣнія къ собственности Царской, и съ такою осторожностію, при всей быстротѣ, что не оказывается почти на малѣйшаго въ чемъ либо поврежденія. — Для вещей, коихъ хозяева не отыщутся, Высочайше повелѣно сдѣлать особый складъ въ дворцовомъ экзерциргаузѣ; по выѣзду изъ дворца, туда будутъ допускаемы одни только те вещи, для полученія своихъ вещей.

— Всякому будетъ пріятно будетъ узнать, какимъ образомъ Наслѣдникъ Цесаревичъ исполнилъ данное Ему Императорскимъ Величествомъ повелѣніе бѣжать на пожаръ, вспыхнувшій въ то же время въ Галерномъ Селеніи, на Васильевскомъ Острову.

Его Высочество, вышедъ изъ Зимняго Дворца, сѣлъ въ первыя сани, которыя нашель свободными, и поскакалъ на пожаръ. Остановясь у казармъ Лейб-Гвардіи Финляндскаго полка, Его Высочество приказалъ немедленно вывести первый баталіонъ, и оставивъ тамъ бывшаго при немъ офицера для скорѣйшаго отправленія баталіона, самъ съ тою же поспѣшностію отправился далѣе. Не доѣзжая до мѣста пожара, сани, въ которыхъ Онъ ѣхалъ, опрокинулись. Цесаревичъ, поспѣвая къ исполненію Высочайше даннаго Ему повелѣнія, остановилъ проезжавшихъ въ то время жандармовъ, взявъ у одного изъ нихъ лошадь, и верхомъ прискакалъ на пожаръ. Неожиданное прибытіе Его Высочества оживило всѣхъ: страждущіе получили надежду; трудившіеся для потушенія огня, нижніе чины, удвоили ревность свою и старанія. Государь Наслѣдникъ былъ самъ вездѣ, и наконецъ, увидѣвъ, что разборомъ нѣсколькихъ деревянныхъ домовъ огонь лишенъ пищи, и пожаръ прекращается, возвратился къ Государю Императору съ донесеніемъ объ исполненіи даннаго Ему повелѣнія, и оставался при Его Императорскомъ Величествѣ всю ночь.

— Высочайшими Грамотами, 5-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Станислава 1-й степени*, Шталмейстеръ Двора Его Императорскаго Величества, Князь Четвертинскій, и Директоръ Департамента Внѣшней Торговли, Генералъ-Маторъ Языковъ.

— Высочайшими Грамотами, 5-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы знаки ордена *Св. Анны 1-й степени*, Императорскою Короною украшенные, Попечителю Московскаго Дворцоваго Архитектурнаго Училища, Дѣйствительному Статскому Советнику Львову, и Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена *Св. Анны 1-й степени*, Директоръ Общій Канцеляріи Министра Финансовъ, Дѣйствительный Статскій Советникъ Княжевизъ.

— Состоявшіе, при Смоленскомъ, Витебскомъ и Могилевскомъ Генералъ-Губернаторѣ Чиновникомъ особыхъ порученій, Коллежскій Советникъ Акимъ Войнакуринскій, и въ учрежденной при 1-мъ Отдѣленіи 3-го Департамента Правительствующаго Сената, метрикъ Метрикантомъ, Надворный Советникъ Михайла Трушковскій, уволены, по прошеніямъ ихъ, вовсе отъ службы, и Всемилостивѣйше пожалованы, первый въ Статскіе, а послѣдній въ Коллежскіе Советники.

— Коллежскіе Советники, Губернскіе Предводители Дворянства: Могилевскаго Голынский и Екатеринбургскаго Герсегоновъ и Инспекторъ Гродненской Врачебной управы, Медикохирургъ Надворный Советникъ Виттъ, Всемилостивѣйше пожалованы, первые два въ Статскіе, а послѣдній, въ Коллежскіе Советники.

— Государь Императоръ, усмотрѣвъ изъ всеподданнѣйшаго рапорта Подольскаго Гражданскаго Губернатора о податяхъ и недоимкахъ за 1-ую половину сего года, и изъ свѣдѣній, Министромъ Финансовъ доложенныхъ, что взыскано недоимокъ болѣе $\frac{1}{2}$, а оставшихся болѣе $\frac{1}{2}$ Высочайше повелѣть изволилъ: объявить Подольскому Гражданскому Губернатору Его Величества удовольствіе за успѣшное взысканіе податей. (Смб. В.)

приступила до спорządzenia opisu. Rzeczy były składowane w czasie pożaru na placu, u zjazdu Jego Cesarzowskiej Mości, około kolumny *Alexandra* i w gmachu ćwiczeń, a potem przenoszono je, częścią do Admiralicji, częścią do Pałacu Głównego Sztabu. Z ogólnego obejrzenia rzeczy można wnosić, że prawie wszystko zostało wyratowane. Z obu kaplic uratowano relikwie, aparaty, wszystkie sprzęty i wszystkie obrazy. Cesarzowskie regalia i brylanty zostały w całości przewiezione do Gabinetu Najjaśniejszego Pana; zdołano także wynieść oba trony i z obu sal tronowych świeczniki, pająki ozdoby, tak lane ze srebra, jako i brązo. we i wszystkie prawie portrety z galerii wojennej.

Woyskowi rang niższych Korpusu Gwardji, nosili wszystkie rzeczy z taką czcią i ostrożnością, obok całej szyby, nieczem prawie nie okazuje się najmniejszego uszkodzenia. — Na rzeczy, których właściciele nie znajdują. Najwyżey rozkazano urządzić ogólny skład w pałacowym gmachu ćwiczeń; po odebraniu wszystkich rzeczy znanych, będą tam puszczeni tylko ci, którzy mieszkali w Pałacu, dla wzięcia swoich rzeczy.

— Każdemu Ruskiemu przyjemnie będzie dowiedzieć się, jakim sposobem Cesarzewicz Następcą wypełnił dany mu przez Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości rozkaz jechania do pożaru, w tymże powstałego czasie, w osadzie Galerney, na Wasiljewskim Ostrowiu.

Jego Wysokość, wyszedłszy z Pałacu Zimowego, wsiadł na pierwsze spotkane sanki, które znalazł wolne i pośpieszył do miejsca pożaru. Zatrzymawszy się u koszar Finlandzkiego pólku Gwardji, Jego Wysokość rozkazał wyprowadzić niezwłocznie pierwszy batalion, i zostawiwszy tam byłego przy nim Oficera dla przedsięwzięcia wystania batalionu, sam z tymże pośpiechem udał się dalej. Nie dojeżdżając do miejsca pożaru, sanki, w których Cesarzewicz jechał, wywróciły się. Jego Wysokość, spiesząc ku wypełnieniu Najwyżey danego Mu rozkazu, zatrzymał przejeżdżających w tym czasie żandarmów, wziął u jednego z nich konia, i konno przybiegł na pożar. Niespodziane przybycie Jego Wysokości wszystkich ożywiło: cierpiący powzięli nadzieję; pracujący około gaszenia ognia, woyskowi rang niższych, podwoili swą gorliwość i usiłowania. Cesarzewicz Następcą sam był wszędzie, i na koniec widząc, że przez rozebranie kilku domów drewnianych ogień został przerwany, i że pożar ustaje, powrócił do Pałacu z doniesieniem o spełnieniu danego sobie rozkazu, i pozostał przy Jego Cesarzowskiej Mości przez całą noc. (P. P.)

— Przez Najwyższe Dyplom, 5-go Grudnia, Najjaśniejszym mianowani Kawalerami Orderu *Sw. Stanisława 1-go stopnia*, Koniuszy Dworu Jego Cesarzowskiej Mości Xiążę Czetwertyński i Dyrektor Departamentu Handlu zewnętrznego, Jenerał-Major Jazykow.

— Przez Najwyższe Dyplom, 5-go Grudnia, Najjaśniejszym udarowany znakami Orderu *Sw. Anny 1-go stopnia*, Cesarzką Koroną ozdobionemi, Kurator Moskiewskiej Pałacowej Szkoły Architektonicznej, Rzeczywisty Radzca Stanu *Lwow*, i Najjaśniejszym mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Anny 1-go stopnia*, Dyrektor Ogólney Kanclaryi Ministra Skarbu, Rzeczywisty Radzca Stanu *Kniazewicz*.

— Zostający przy Smoleńskim, Witebskim i Mohylewskim Jenerał-Gubernatorze Urzędnikiem do szczególnych poleceń, Radzca Kollegialny Joachim *Wojnakuryński*, i w urzędzonej przy 1-ym Oddziale 3-go Departamentu Rzządzającego Senatu, Kanclaryi metryk Metrykantem, Radzca Dworu Michał *Truszkowski*, zostali uwolnieni zupełnie ze służby, na własne prośby i Najjaśniejszym mianowani, pierwszy Radzca Stanu, a drugi Radzca Kollegialnym.

— Radzcy Kollegialni, Gubernialni Marszałkowie Dworzeństwa: Mohylewski *Hotyński* i Ekaterynostawski *Hersewanow*, tudzież Inspektor Grodzieńskiego zarządu Medycznego, Medyko Chirurg Radzca Dworu *Witt*, Najjaśniejszym mianowani, pierwsi dwaj Radzczami Stanu, a ostatni Radzca Kollegialnym.

— Cesarz Jego Mość, dostrzegłszy z raportu Podolskiego Gubernatora o podatkach i zaległościach za 1-szą połowę roku, i z wiadomości, przez Ministra Skarbu zyskano zaległości więcej $\frac{1}{2}$, a podatków mniej $\frac{1}{2}$, Najwyżey rozkazał raczyli: oświadczyć wilemu Gubernatorowi Najjaśniejszym wolenie, za skuteczne uzyskiwanie podatków.

— Правительствующий Сенат слушали предложение Министра Юстиции, Господина Тайного Советника и Кавалера Дмитрія Васильевича Дашикова, что по опредѣленію Правительствующаго Сената, объ испрошеніи Высочайшаго соизволенія на присвоеніе формы одежды сельскимъ Засѣдателямъ Совѣстныхъ Судовъ, избираемымъ изъ податнаго состоянія, онъ входилъ о семъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ. Его Императорское Величество, по положенію Комитета, въ 9 день сего Ноября, означенное опредѣленіе Правительствующаго Сената Высочайше утвердить соизволилъ. О такомъ Высочайшемъ повелѣніи онъ Г. Министръ Юстиціи предлагаетъ Правительствующему Сенату. *При этомъ слушали справку, изъ которой видно, что Правительствующій Сенатъ, представивъ Оренбургскаго Совѣстнаго Засѣдателя формы одежды сельскимъ Совѣстнымъ Судамъ изъ податнаго состоянія, 6 Сентября сего 1837 года опредѣлили: признавая форму одежды установленную Высочайше утвержденнымъ положеніемъ Комитета Гг. Министровъ, изображеннымъ въ указѣ Правительствующаго Сената 27 Марта сего года, для сельскихъ Засѣдателей въ Земскіе Суды изъ податнаго состоянія избираемыхъ, приличною и для Засѣдателей Совѣстныхъ Судовъ изъ того же сословія, Правительствующій Сенатъ полагаетъ: ту форму одежды распространить и на сихъ послѣднихъ. (Опубл. Прав. Сен. Ноября 30 дня 1837 года.)*

— Правительствующій Сенатъ слушали донесеніе Г. Министра Финансовъ, что Его Императорское Величество по положенію Комитета Гг. Министровъ, во 2 день минувшаго Ноября, Высочайше повелѣть соизволилъ постановить на будущее время слѣдующія правила: 1) Чиновнику, вступающему въ исправленіе должности, остающейся праздною, производить жалованье и все содержаніе сей должности присвоенное, впредь до вступленія въ отправленіе оной того, кто въ означенную должность опредѣленъ будетъ, и вмѣстѣ съ тѣмъ прекращать содержаніе по настоящему его званію. 2) Изъ сего изъимается тѣ исправляющіе должности Чиновники, которые по настоящему ихъ званію получаютъ большее содержаніе и которымъ тогда оставляется сіе послѣднее содержаніе, не на должности. 3) Изъятія, постановляемыя имѣющимися въ 548 ст. продолженія Свода законовъ въ службѣ Гражд. на счетъ исправляющихъ незанятныя должности остаются въ полной своей силѣ Чиновникамъ, получающимъ на службѣ жаланья, когда они по распоряженію Начальства вступятъ временно въ исправленіе непраздныхъ должностей, производить содержаніе по 1 пункту сего положенія. 4) Для отращенія однако же медленно въ сдачу дѣлъ, исправляющимъ временно должностей не производить по онымъ содержанія долѣе чѣмъ за 8 дней по прибытіи на мѣсто вновь опредѣленнаго въ должность Чиновника, исключая изъ сего случаи, въ коихъ именно опредѣлены законами, сдачу дѣлъ и особенно казеннаго имущества съ полученіемъ жалованья особые сроки, или правила. 5) Чиновникамъ, опредѣляемымъ вновь въ должности, если они придутъ на мѣсто въ установленный 172 ст. упомянутого Св. срокъ, производить жалованье и прочее содержаніе, присвоенное симъ должностямъ, на точномъ основаніи 547 ст. того же Св. со дня опредѣленія въ должность; съ какого времени прекращать имъ содержаніе по прежнимъ ихъ званіямъ; если же въ установленный срокъ не придутъ, то удовлетворять ихъ содержаніемъ по новымъ мѣстамъ со дня вступленія въ должность. 6) Излишніе расходы, которые по правиламъ симъ потребуются противъ опредѣленныхъ каждому мѣсту на содержаніе Чиновниковъ оного суммъ, относить на счетъ общихъ по Государству отъ жалованной суммы, остатковъ. 7) Правиль сихъ не распространять на тѣхъ, кои уже удовлетворены жалованьемъ и прочимъ содержаніемъ по прежнимъ законамъ; но тѣхъ, кои по случаямъ, еще окончательно не рассмотрѣннымъ, будутъ подлежать взысканію излишне полученнаго содержанія, подводить подъ дѣйствіе сего положенія. (Опуб. Прав. Сенат. Декабря 7 дня 1837 года) (С. В.)

— Французскій Посоль при здѣшнемъ Дворѣ, Баронъ де Барантъ, выѣхалъ изъ здѣшней столицы за границу 20-го Декабря. (С. П.)

— Рządzący Senat słuchali prośby Ministra Sprawiedliwości, Pana Radcy Tajnego i Kawalera Dymitra Wasiljewicza Daszkowa, że po nastąpieniu postanowienia Rządzącego Senatu, o wyjednanie Najwyższego zezwolenia na przyswojenie formy odzienia Assessorom Wiekim Sądów Sumiennych, wybieranych ze stanu podatkowego, czynił w tej rzeczy przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów. Jego Cesarska Mość, po nastąpieniu postanowienia Komitetu, dnia 9-go zeszłego Listopada, pomienione postanowienie Rządzącego Senatu Najwyżey utwierdzić raczył. O tym Najwyższym rozkazie P. Minister Sprawiedliwości udziela Rządzącemu Senatowi. *Przy czem słuchali sprawki, z której się okazuje, że Rządzący Senat, wysłuchawszy przedstawienia Orenburskiego Sądu Sumiennego, o naznaczeniu formy odzienia Assessorom Wiekim Sądów Sumiennych z podatkowego stanu wybieranym, 6-go Września 1837 roku postanowił: uznając formę odzienia ustanowionego przez Najwyżey utwierdzone postanowienie Komitetu PP. Ministrów, wyrażone w Ukazie Rządzącego Senatu 27-go Marca tegoż roku, dla Assessorów wiejskich do Sądów ziemskich ze stanu podatkowego wybieranych, stosownie dla Assessorów Sądów Sumiennych, z tegoż stanu, Rządzący Senat mniema: formę tę odzienia rozszerzyć na tych ostatnich. (Opub. przez Rz. Sen. 30 Listopada 1837 r.)*

— Rządzący Senat słuchali doniesienia P. Ministra Skarbu, że Jego Cesarska Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, dnia 2-go zeszłego Listopada, Najwyżey rozkazać raczył, postanowić na przyszłość prawidła następujące: 1.) Urzędnikowi, obeymującemu sprawowanie obowiązku wakującego, wydawać na przyszłość płacę i całe utrzymanie, do tego obowiązku przywiązane, przed wstąpieniem do jego sprawowania tego, kto do pomienionego obowiązku będzie naznaczony, i razem z tē przestać wydawać utrzymanie przywiązane do własnego jego urzędu. 2.) Od tego wymują się ci, sprawujący obowiązek urzędnicy, którzy z własnego ich urzędu pobierają większe utrzymanie, a którym wówczas zostawuje się to ostatnie utrzymanie, nie naznaczając już im wyznaczeń za sprawowany przez nich obowiązek. 3.) Wyjątki, ustanowione w niniejszym Ustawie o służbie cywilnej, względnie sprawujących obowiązki wakujące, pozostają w zupełney swej mocy; ale Urzędnikom, niepobierającym na służbie płacy, kiedy ci z rozporządzenia Zwierzchności obeymują czasowie sprawowanie obowiązków niewakujących, wydawać utrzymanie podług 1-go punktu niniejszego postanowienia. 4.) Dla uchylenia jednakże zwłoki w zdawaniu dzieł, sprawującym czasowie obowiązki nie wydawać za nie utrzymania przedzwy, jak po 8-miu dniach od czasu przybycia na męysce nowo naznaczonego do obowiązku Urzędnika, wyłęczając zdarzenia, w których wyraźnie opisane są ustawami, na zdanie dzieł a szczególnie majątku skarbowego z otrzymaniem płacy, osobne terminy, albo prawidła. 5.) Urzędnikom, nowo naznaczonym do obowiązków, jeżeli przybędą do męysca na ustanowiony 172 m artykułem pomienionego Połączenia termin, wydawać płacę i dalsze utrzymanie, do tych obowiązków przywiązane, na istotney podstawie 547 artykułu tegoż Połączenia od dnia naznaczenia do obowiązku; od którego-to czasu poprzestać wydawać im utrzymanie za dotychczasowe ich urzędy; jeżeli zaś na ustanowiony termin nie przybędą, tedy uskutecznić im utrzymanie, przywiązane do nowych męysc, od dnia objęcia obowiązku. 6.) Wyższe rozchody, które podług tych prawideł pot zebnem stanąć odpowiednio wyznaczonym dla każdego męysca na utrzymanie jego urzędników summom, odnosić na rachunek ogólnej w Państwie od wyznaczonej summy pozostałości. 7.) Prawideł tych nie rozciągać do tych, którzy są już zaspokojeni płacą i dalszym utrzymaniem podług ustaw dotychczasowych; ale do tych, którzy dla zdarzeń, ostatecznie jeszcze nierozpatrzonech, będą podlegały uzyskaniu nad miarę odebranego utrzymania, podciągali pod skutki tego postanowienia. (Op. p. Rz. Sen. 7 Grudnia 1837 r.) (G. S.)

— Poseł Francuzki przy Dworze tutejszym, Baron Barante, 20-go Grudnia wyjechał z tutejszey stolicy za granicę. (P. P.)

Одесса, 10-го Декабря.

Въ среду, въ городѣ и на Молда-новскихъ улицахъ заразы. Въ чумный-упило изъ сомнительнаго отдѣленія 5; зараженныхъ 13. Въ бригадномъ

Одесса, 10-го Grudnia.

Дня 8-го Grudnia, въ среду, въ мѣстѣ и на Молда-новке не было новыхъ случаевъ мороваго powietrza. До квартала дѣлмного приставою oddziału podeyrzanego 5; umarło 2; pozostaje zarażonych 13. W lazarecie bry-

лазаретъ и между нижними чинами Житомирскаго егерскаго баталіона благополучно.

9 го Декабря, въ Четвертокъ, открыто богослуженіе въ оцѣпленныхъ церквахъ, съ нѣкоторыми предосторожностями. Въ городъ и на Молдаванкѣ не было новыхъ случаевъ заразы. Въ чумномъ кварталѣ вновь заболѣвшихъ не было; умерло 2; остается зараженныхъ 11. Въ этотъ же день снято на Молдаванкѣ оцѣпленіе съ 33 домовъ, которые были оцѣплены по соседству съ зараженными домами.

10 го Декабря, въ Пятницу, открыты магазины и лавки для производства торговли, съ нѣкоторыми предосторожностями. Въ городъ и на Молдаванкѣ не было новыхъ случаевъ заразы. Въ бригадномъ лазаретѣ и въ баталіонѣ Житомирскаго полка благополучно. Въ карантинѣ не было ни умершихъ, ни вновь заболѣвшихъ. Выпущены изъ карантина, по выдержаніи благополучно установленнаго термина, принадлежавшія къ зараженнымъ семействамъ: мѣщанки: Прасковья и Авдотья Зарановы, Прасковья Вирикова, Екатерина Ливичкая, дѣти ея Федосья, Пасковья, Арсеній и Митрофанъ, казакъ Герасимъ Гринченко и мѣщанскій сынъ Іосифъ Чекавскій, всего выпущено 10.

Начальство, заботясь о доставленіи торгующему сословію Одессы возможныхъ выгодъ въ настоящемъ положеніи города, и желая вмѣстѣ съ тѣмъ сохранить нѣкоторыя предосторожности противъ зла, хотя остановленнаго, но еще не совсѣмъ уничтоженнаго, сочло возможнымъ дозволить открытіе магазиновъ и лавокъ и производство въ нихъ торговли, съ соблюденіемъ слѣдующихъ предосторожностей:

1) Никто изъ покупателей не долженъ входить въ магазины и лавки.

2) У отворенныхъ дверей магазиновъ и лавокъ должны быть протянуты веревки, или сдѣланы барьеры.

3) Покупщикъ не долженъ прикасаться ни къ одной вещи пока совершенно не купитъ ее; и купленную имъ вещь долженъ брать не изъ рукъ магазинщика, а со стола, на которомъ она будетъ положена.

4) Слѣдующія за купленные товары, золото, серебро и мѣдь кладутся въ чашки съ уксуомъ или съ водою, которые должны быть во всѣхъ магазинахъ и лавкахъ; ассигнаціи, банкноты, бумажные ящики, и хозяинъ магазина, каждый день въ вечеру, будетъ самъ окуривать ихъ.

Хозяева магазиновъ и лавокъ должны для собственной своей пользы, строго смотрѣть за точнымъ исполненіемъ этихъ распоряженій потому, что, если проникнетъ къ нимъ зараза (чего Боже сохрани), то всѣ товары и вещи будутъ окурены и очищены по всей строгости карантинныхъ правилъ, а это неминуемо будетъ соединено съ нѣкоторыми для него потерями.

По распоряженію Начальства, Одесскій Коммерческій Судъ открылъ 7-го текущаго Декабря свои засѣданія, съ соблюденіемъ нѣкоторыхъ карантинныхъ предосторожностей. (Од. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 19-го Декабря.

Вчера, какъ обыкновенно ежегодно, въ ознаменованіе Тезоименитства Его Величества Россійскаго Императора НИКОЛАЯ I, здѣшній Посланникъ *Татищевъ* устроилъ въ своемъ дворцѣ, нанятомъ у Князя *Лихтенштейна*, великолѣпную иллюминацію. Всѣ Государственные Министры и Президенты судовъ, большая часть высшаго дворянства и Дипломатическій Корпусъ отправлялись къ нему въ парадъ для принесенія поздравленій.

При вчерашней пробной ѣздѣ по желѣзной дорогѣ случилось несчастіе, что два человека, стояшіе на пути попались подъ колесо. Одинъ изъ нихъ особенно жестоко наказанъ за свою неосторожность, ему оторвало ноги, въ слѣдствіе чего онъ черезъ нѣсколько часовъ скончался. Слышно, что ѣзда по желѣзной дорогѣ будетъ открыта на этой недѣлѣ изъ Пратера и навѣрное полагаютъ, что самъ Императоръ торжественно оную откроетъ. (А.Р.С.З.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 23 го Декабря.

Англійскій Посланникъ имѣлъ вчера продолжительное совѣщаніе съ Президентомъ Совѣта Министровъ, послѣ коего, послѣдній тотчасъ отправился къ Королю. Полагаютъ что дѣло касалось Испаніи.

Коммиссія Палаты Перовъ поручила Г-ну *Порталису* составленіе адреса въ отвѣтъ на тронную рѣчь.

— *Temps*, известный по связямъ съ Министер-

гяднымъ и между войсковыми рангъ низшихъ Зѣтомьерскаго полку Стрѣльцовъ помыслие.

9-го Грудня, въ четвергъ, rozpoczęto nabożenstwo w kościołach nieokordowanych, z niektórymi ostrożnościami. W mieście i na Mołdawance nie było nowych przypadków zarazy. W kwartale dżumym nikt nie zachorował; umarło 2; pozostaje zapowietrzonych 11. Tegoż dnia zdjęto na Mołdawance okordowanie 33 domów, które były ościągęte kordonem z przyczyny przyległych domów, powietrzem zarażonych.

10-go Gрудня, w piątek, otworzone zostały magazyny i kramy dla odbywania handlu, z pewnemi ostrożnościami. W mieście i na Mołdawance nie było nowych przypadków zarazy. W lazarecie brzygadnym i w batalionie Żytomierskiego полку pomysłnie. W kwarantannie nikt nie umarł, ani zachorował. Wypuszczone z kwarantanny, po szczęśliwym odbyciu terminu ustanowionego, należących do rodzin zarażonych: mieszczanki: Paraskę i Endokię Branówny. Paraskę Birukową, Katarzynę Liwicką, jej dzieci Teodozję, Paraskę, Arseniusza i Mitrofa, Kozaka Harasima Hrydchenka i syna mieszczaniny Józefa Czekauskiego; w ogóle wypuszczone 10-ciu.

— Zwierzchność, troszcząc się o podanie zgromadzeniu handlującemu miasta Odessy korzyści, ile tego możność dozwoli w obecnym stanie miasta, i chcąc przy tѣm zachować pewne ostrożności przeciwko złemu, które, chociaż zostało wstrzymane, nie ze wszystkiѣm jednak jeszcze ustało, poczytała za rzecz możliwą, dozwolić otworzenia magazynów i sklepów dla odbywania w nich handlu, z zachowaniem ostrożności następujących:

1) Nikt z kupujących nie powinien wchodzić do magazynów i sklepów.

2) U otwartych drzwi magazynów i sklepów powinny być przeciągnięte sznury, albo zrobione barьеры.

3) Kupujący nie powinien żadney dotykać się rzeczy, póki jej zupełnie nie kupi; i kupioną rzecz powinna brać, nie z rąk magazyniera, ale ze stołu, na którym ta będzie położona.

4) Należące za kupione towary, złoto, srebro i miedź, kładą się do naczyń napełnionych octem lub wodą, które powinny być w wszystkich magazynach i kramach; assygnaty trzeba kłaść do osobnych skrzyń, a gospodarz magazynu codziennie wieczorem będzie je sam okurzał.

Właściciele magazynów i kram powinni dla własnego dobra pilnie dozierać, ażeby te rozporządzenia ściśle były wykonywane, jeżeli bowiem okaże się w nich morowe powietrze (czego Boże uchroni), wówczas wszystkie towary i rzeczy będą okurzone i oczyszczone podług całej surowości prawideł kwarantannowych, co niezawodnie połączone będzie z niejaką dla nich stratą.

— Z rozporządzenia Zwierzchności, Odesski Sąd Handlowy, dnia 7-go bieżącego Gрудня, rozpoczął swe posiedzenia, z zachowywaniem pewnych ostrożności kwarantannowych. (G. O.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Wiedeń, 19 Gрудня.

Wczora, jak zwyczajnie w każdym roku, tutaj szły Poseł Rossyjski, P. *Tatiszczew*, jako w dzień Imienin Cesarza Rossyjskiego NIKOŁAJA, wyprawił w swoim pałacu, najętym od Xiecia *Lichtensteina*, wspólną illuminacyą. Wszyscy Ministrowie Cesarscy i Prezydenci sądownictw, wielka część znakomych obywateli i cięto dyplomatyczne, przyjeżdżali do niego w galowych ubiorach dla złożenia powinszowań.

— Pod czas wczorajszej próby przejażdżki po drodze żelaznej zdarzyło się nieszczęście, że dwóch ludzi, stojących blisko kolei, dostało się pod koło. Jeden z nich nieostrożność swoją szczerólniej ciężko przypłacił, gdyż zdruzgotał mu obie nogi, skutkiem czego po kilku godzinach umarł. Słychać, że w tym tygodniu otwarta będzie jazda po drodze żelaznej z Prateru i spodziewają się z pewnością, że sam Cesarz uroczyście odbędzie to otwarcie. (А.Р.С.З.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 23 Gрудня.

Poseł Angielski miał wczora długą naradę z Prezesem Rady Ministrów, po ukończeniu której, ostatni udał się natychmiast do Króla. Sądzą, że będzie o sprawach Hiszpanii.

— P. *Portalis* przez kommissyą Izby Parlamentarnej został do ułożenia adresu, jako odnowę tronową.

— *Temps*, znajomy ze związków z

ствомъ журналъ, сообщаетъ изъ *Белгійскаго Курьера* извѣстіе, что старшій изъ Принцевъ *Кобургскихъ* вскорѣ обручится съ Принцессою *Клементиною*, дочерью *Людвика Филиппа*.

— Разсмотрѣніе отобранныхъ у Г-на *Видока* актовъ числомъ около 3,000, уже близко къ концу. Назначенные для сего комиссары не открыли никакого преступленія кромѣ лихоимства, и говорятъ на основаніи сего, противу *Видока* будетъ производиться процессъ.

— *Менше*, который за годъ тому назадъ, пріобрѣлъ столь жалкую славу покушеніемъ своимъ на жизнь Короля, кажется занимается въ Новомъ Орлеанѣ, куда онъ заточенъ, торговыми оборотами. Недавно писалъ онъ письмо къ своему дядѣ, о присылкѣ новыхъ товаровъ, въ продажѣ коихъ онъ кажется несомнѣвается.

— *Мониторъ* публикуетъ слѣдующую телегр. депешу: „*Байонна 21-го Декабря*: (Мадридъ 17-го Декабря.) Составился новый Кабинетъ. Графъ *Офалія* наименованъ первымъ Статсъ-Секретаремъ и Президентомъ Совѣта, Генераль *Эспартеро* Военнымъ Министромъ Финансовъ, Г. *Сомеруэлосъ*, Президентомъ Палаты Депутатовъ *) и Г. *Кастро* Министромъ Юстиціи. Морскій Министръ еще неизвѣстенъ.“

— Г. *Беллевалъ* принадлежащій къ Министерству Иностр. Дѣлъ, наименованъ первымъ Секретаремъ Посольства въ С. Петербургъ и немедленно туда отправится.

— Такъ какъ здѣшніе игорные дома 31 Декабря будутъ закрыты, то они нѣсколько дней формально какъ бы осаждены и должно было поставить военную силу, чтобы сохранить порядокъ.

— *Sentinelle des Pyrenées* сообщаетъ: „Французское Правительство отъ 14 Декабря всѣмъ таможеннымъ властямъ на Испанскихъ границахъ дало повелѣніе недозволять никакого пропуска на пункты осажденные Карлистами. Оставлено только свободное сообщеніе чрезъ Ирунъ и Канфранкъ, два пункта осажденные Христиносами. Баронъ *де лосъ Валлосъ* за нѣсколько дней съ миссіею *Донъ-Карлоса* прибылъ во Францію.“

— Въ одномъ изъ здѣшнихъ журналовъ сказано: „Тюльерійскій Кабинетъ кажется рѣшился возвратиться нѣкоторымъ образомъ къ аристократическимъ обыкновеніямъ реставраціи. Мы должны надѣяться, что отъ Палаты потребуютъ обратнаго принятія закона, по которому тѣ, которые приняли себѣ титла или дворянскія названія, освобождаются отъ всякаго штрафа. Недавно узнали мы, что Г. *Брессонъ* нашъ Посланникъ въ Берлинъ получилъ Графское достоинство. Теперь также Г. *Буркеней*, первый Секретарь при посольствѣ въ Лондонѣ сдѣланъ Барономъ и говорятъ о многихъ другихъ производствахъ по дипломатическому корпусу.“

— Въ госпиталѣ Пюи живетъ женщина, которой за нѣсколько предъ симъ дней исполнилось 116 лѣтъ и которая еще наслаждается добрымъ здоровьемъ. Она пережила правленіе *Людвика XV*, *Людвика XVI*, конституціоннаго и законодательнаго собранія, Конвента, Директоріи, Консулата, Императора, первую реставрацію, сто дней, *Людвика XVIII* и *Карла X* и надѣется еще долго наслаждаться правленіемъ *Людвика Филиппа*.

— Изъ Сарагоссы отъ 12-го ч. пишутъ: „Генераль *Кордова* и Графъ *Торено* вчера отсюда отправились въ столицу. Командиръ подвижной колонны на лѣвомъ берегу Эбро отъ 1-го ч. уведомляетъ, что Карлисты намѣрены перейти чрезъ Эбро и что уже три баталіона находятся на лѣвомъ берегу. Генераль *Ораа* не смотря на то остается спокойно въ Кастеллонѣ и, странно то, что Правительство не возбудитъ въ немъ дѣятельности. Кажется, что *Донъ-Карлосъ* опасается болѣе предпріимчиваго *Цурбано*, нежели *Эспартеро* со всѣмъ его войскомъ.“

29-го Декабря.

Всѣ здѣшніе журналы, содержатъ сегодня слѣдующее воззваніе Генерала *Пажолъ*: „Генер. Лейтенантъ, Перъ Франціи, Командиръ первой военной дивизіи приглашаетъ Офицеровъ разнаго оружія, которые находятся въ отпускѣ въ Парижъ или Сенкомъ департаментъ, явиться немедленно въ Генеральный Штабъ, улица де Лилль N. 1 отъ 10 до 3 часовъ.“ — *Courrier français* замѣчаетъ при семъ: „Сегодня распространился слухъ о военныхъ движеніяхъ причиненныхъ извѣстіями изъ Люксембурга. Говорятъ, что четыре Офицера отправлены изъ Воен-

дзеникъ, издана з *Kuryera Belgickiego* wiadomość, że starszy z Xiążąt Koburgskich, wkrótce zaślubi Xiężniczkę *Klementynę*, córkę *Ludwika Filipa*.

— Rozpatrzenie zabranych u P. *Vidocq* papierow, w liczbie około 3000, jest blizkie końca. Kommissarze policyjni, wyznaczeni do tej sprawy, nie odkryli żadnego innego przestępstwa, jak tylko lichwiarstwo, i mówią, że tylko na zasadzie tego przestępstwa, wytoczony będzie process przeciwko P. *Vidocq*.

— *Meunier*, który blizko przed rokiem przez zamach swój na osobę Królewską, został tak nieszczęśliwie sławnym, zajmuje się handlowemi spekulacyami w Nowym Orleanie, dokąd został deportowany. Nie dawno pisał list do stryja swojego, prosząc o przysłanie nowych towarów, odbytu których zdaje się być pewnym.

— *Monitor* ogłosił dzisiaj następującą depeszę telegraficzną: „*Bayonna, 21 Grudnia* (Madyrt 17 Grud.). Utworzony został nowy gabinet. Hrabia *Ofalia* mianowany został pierwszym Sekretarzem Stanu i Prezydentem Rady, Jenerał *Espartero*, Ministrem wojny, P. *Mon*, Ministrem skarbu, P. *Someruelos* Prezydentem Izby Deputowanych *) i P. *Castro*, Ministrem sprawiedliwości. Minister marynarki jeszcze nie wiadomy.“

— P. *Belleval*, należący do Ministeryum spraw zewnętrznych, mianowany został pierwszym Sekretarzem Poselstwa w St. Petersburgu i wkrótce tam się uda.

— Ponieważ tutejsze domy gry, dnia 31 Grudnia mają być zamknięte, od dni więc kilku są formalnie jak oblężone, tak, że wyzywać potrzeba siły zbrojnej dla utrzymania porządku.“

— W *Sentinelle des Pyrenées* czytamy: „Rząd Francuzki d. 14 wszystkim władzom celnym na granicach hiszpańskich wydał rozkaz, ażeby nie przepuszczano do punktów osadzonych przez Karolistów. Tylko przez Irun i Canfranc, oba punkta osadzone przez Krystynistów, komunikacja pozostaje otwartą. Baron *de los Vallos* przed kilką dniami z missją *Don Carlosa* przybył do Francyi.“

— W jednym z tutejszych dzienników czytamy: „Gabinet Tuilleryjski zdaje się zamierzył, powracać w niejaki sposób do zwyczajów arystokratycznych restauracyi. Spodziewamy się, że w przyszłości żądać będą od Izby przywrócenia praw, które tych, co przybrali sobie tytuły albo szlachetne nazwania, uwalnia od wszelkiej kary. Dowiedzieliśmy się nie dawno, że P. *Bresson*, Posel nasz w Berlinie, wyniesiony został na Hrabiego. Teraz także P. *Bourqueney*, pierwszy Sekretarz legacyi francuzkiej w Londynie, mianowany został Baronem, a mówią jeszcze o wielu innych podobnych mianowaniach w korpusie dyplomatycznym.“

— W szpitalu w Pny żyje kobieta, która przed kilką dniami skończyła 116 lat wieku i używa jeszcze dość czerstwego zdrowia. Przeżyła ona Rządy *Ludwika XV*, *Ludwika XVI*, zgromadzeń konstytucyjnego i prawodawczego, Konwencyi, Dyrektoryatu, Konsulatu, Cesarzki, pierwszej restauracyi, studniowu, *Ludwika XVIII* i *Karola X* go i spodziewa się długo jeszcze cieszyć się życiem pod Rządem *Ludwika Filipa*.

— Donoszą z Saragossy pod d. 12: „Jenerał *Cordova* i Hrabia *Torreno* wczora wyjechali ztąd do stolicy. Dowódzca ruchomej kolumny na lewym brzegu Ebru, donosi pod dniem 1, że Karoliści nanowu powzięli zamiar przejścia za Ebru, i że już trzy bataliony znajdują się na lewym brzegu. Jenerał *Oraa* stoi spokojnie w Castellan, i to jest uderzającem, że Rząd nie wyprowadza go z tej nieczynności. Zdaje się, że *Don Carlos*, więcej lęka się odważnego *Zurbano*, aniżeli *Espartery*, ze wszystkimi jego siłami.“

(A.P.S.Z.)

29-go Grudnia.

Wszystkie dzienniki tutejsze zawierają dzisiaj następujące wezwanie Jenerała *Pajol*: „Jenerał - Porucznik, Par Francyi, Dowódzca pierwszej dywizyi wojskowej, wzywa oficerów wszelkiej broni, którzy są na urlopie w Paryżu, albo w departamencie Sekwany, ażeby się niezwłocznie stawili w Sztacie Jenerałnym, na ulicy de Lille N. 1, od godziny 10 do 3.“ — *Courrier Français* czyni nad tém następującą uwagę: „Rozbiegła się dzisiaj pogłoska o poruszeniach wojska, do których powodem były wiadomości z Luxemburga. Słychać, że czterey oficerowie z Ministeryum

*) Уведомленіе это безъ сомнѣнія ошибочно. Г. Сомеруэлосъ былъ уже Президентомъ Палаты Депутатовъ; вѣроятно онъ назначенъ Министромъ Внутр. Дѣлъ.

*) Wiadomość ta zapewna jest mylną. P. *Someruelos* był już Prezydentem Izby Deputowanych; zapewne mianowany został Ministrem spraw wewnętrznych.

наго Министерства въ Бельгію. Навѣрное утверждаютъ, что войска въ Эльзасѣ, именно кавалерія, стоящая гарнизономъ въ Вейсенбургѣ и Гагенау, получили повелѣніе, присоединиться къ дивизіи, коей главное мѣсто Мецъ. Генераль-Лейтенантъ *Ашарз* получилъ приказъ отправиться къ своей дивизіи. Всѣ эти извѣстія носились на биржѣ. Бельгійскіе журналы не рѣшаются ни подтверждать ихъ ни опровергать; но опубликованное Генераломъ *Пажолъ* воззваніе заставляетъ однако думать, что они не вовсе неосновательны. Но если подтвердятся эти слухи, то еще далекой шагъ отъ сихъ приготовленій до войны, до которой нѣтъ никому дѣла. По необъяснимому страху, который обнаружало Министерство по причинѣ 142 голосовъ Г-на *Одиллон-Барро*, должно думать, что какое нибудь посредствующее происшествіе представило Кабинету какъ милость Всевышняго, и что угрозы войны потухнутъ спасительнымъ средствомъ. Еще не забыли о томъ, что въ минуту, когда Министерство *Перьера* подало въ отставку, паденіе Короля *Вильгельма* въ Бельгіи, доставило ему благовидный предлогъ, остаться при правленіи. Министерство *Моле* безсомнѣнія надѣется, что союзъ лѣвой стороны съ лѣвымъ центромъ, будетъ разстроены предъ наступленіемъ войны. Это понятно; но обстоятельства очень разнообразны, и одинъ итогъ же случай рѣдко повторяется.

— Правительство публикуетъ сегодня слѣдующую телегр. депешу изъ Байонны отъ 25 го ч.: „19-го ч. *Донъ-Карлосъ* производилъ ученье съ 12 батал. и 200 лошадей, долженствующими участвовать въ экспедиціи въ Кастилію. *Кабрера* 20 ч. подошелъ подъ самую Сарагоссу, и 22-го ч. отступилъ не встрѣтивъ никакого нападенія. *Эспартеро* 26 ч. готовился идти на Витторію, чтобы выступить противу экспедиціи, которая кажется хочетъ идти чрезъ Инкартаціонесъ. *Зурбано* и Бригадиръ *Аспирозъ* прошлаго дня взяли каждый по 100 пѣхотныхъ.

— На сегодняшней биржѣ, слухи о движеніяхъ войскъ на Бельгійскихъ границахъ, произвели большое волненіе. 3-проц. ренты тотчасъ по открытіи биржи понизились на 78. 45. Между тѣмъ спекулянты полагали, что слухи эти только распространены съ тѣмъ, чтобы подѣйствовать на наименованіе адрессъ-коммиссіи въ бюро Палаты Депутатовъ, и курсы опять возвысились на 78. 65. Новые слухи, которые кажется пріобрѣли нѣкоторое вѣроятіе, опять понизили курсы на 78. 50. Называли уже полки, изъ коихъ состоятъ будутъ наблюдательное войско. Слышно, что Герцогъ *Орлеанскій*, завтра отправится въ Мецъ а Гг. *Султзъ* и *Тьерзъ* будто сдѣлаются начальниками Кабинета. (A.P.S.Z.)

А н г л и я.

Лондонъ, 22 го Декабря.

Завтра Королева лично отсрочитъ Парламентъ. Сегодня предложень въ Верхней Палатѣ и принять билль касательно Королевскаго Дома, а въ Нижней Палатѣ, по проходѣ чрезъ отдѣленіе въ третій разъ, прочитанъ билль на счетъ увеличенія содержанія Герцогини *Кентской*, который вовсе почти не встрѣтилъ оппозиціи. Хотя прежде было определено, чтобы Парламентъ отсроченъ былъ съ завтрашняго числа по 1 Февраля, однако по поводу послѣднихъ, не очень благопріятныхъ извѣстій изъ Канады, Лордъ *Мельбурнъ* пригласилъ Верхній Парламентъ а Лордъ *Россель* Нижній, чтобы собрались 16 Января, на что согласились.

— При концѣ засѣданія въ Пятницу въ Нижней Палатѣ предложеніе Г. *Юме* чтобы сумму 385,000 ф. с. для двора Королевы уменьшить въ 50,000 ф. с. опровергнуто 199 противъ 19 голосовъ и другое предложеніе Г. *Гассеса* о назначеніи 10,000 ф. для секретной службы, 173 противъ 41 голоса опровергнуто.

— Графиня *Мюнстеръ* по кончинѣ своего отца, покойнаго Короля получила 50,000 ф. с. и въ свѣдѣствіе того мужъ ея построилъ великолѣпный домъ въ Брейтонѣ.

— Полученныя здѣсь донесенія изъ Монтреала въ Канадѣ, сообщаютъ неблагопріятныя извѣстія. Безпокойные люди вступивши въ сраженіе съ правительственнымъ войскомъ, одержали за собою мѣсто битвы, при томъ нанесли потерю ранеными и убитыми болѣе 400 чел. Сраженіе это происходило за 30 англійскихъ милъ отъ Монтреала близъ Ст. Дени и Ст. Шарль. Мятешниками, которые потерю свою полагаютъ только на 96 чел. командовали два Французскихъ Офицера изъ прежней Наполеоновской службы. Въ Монтреалѣ говорили, что мятешники заняли нѣсколько крѣпостей.

— Контр-Адмиралъ *Россъ* на 52 пушечномъ кораблѣ *Президентъ* отплылъ въ тихое море, гдѣ

Wojny, wysłani zostali do Belgii. Utrzymują z pewnością, że wojska w Alzacyi, mianowicie Kawaleriya, stojące na załogach w Weissenburgu i Hagenau, otrzymały rozkaz przyłączyć się do dywizyi, której głównym stanowiskiem jest Metz. Jenerał Porucznik *Achard*, otrzymał rozkaz udać się do swojej dywizyi. Wszystkie te pogłoski krążyły na giełdzie. Dzienniki Belgickie nie są zdeterminowane potwierdzić te wieści lub im zaprzeczyć; lecz ogłoszone przez Jenerała *Pajol* wezwanie każe mniemać, że one nie są całkiem bezzasadnemi. Choćby jednak potwierdziły się te pogłoski, daleki jeszcze krok od tych przygotowań do wojny, o której nikt nie myśli. Według niepojętego przestrochu, które okazało Ministerium z przyczyny 142 głosów P. *Odillon Barrot*, potrzeba rozumieć, że gabinetowi zdarzy się jakikolwiek pośredni wypadek, jako łaska Opatrzności, i że zagrożenie wojny będzie się uważało za środek ratunku. Przypominamy, że w chwili, kiedy Ministerium *Perrier* podało się do uwolnienia, upadek Króla *Wilhelma* w Belgii, posłużył dlań zaszczytnym pozorem, do utrzymania się przy sterze. Ministerium *Molé* spodziewa się bezwątpienia, że koalicya lewej strony z lewym centrem, rozwiązana będzie przed mogącą nastąpić wojną. Nadzieja taka daje się pojmować; lecz okoliczności są bardzo różne i rzeczy rzadko dwa razy przybierają całkiem jednostayną postać.

— Rząd ogłosił dzisiaj następującą depeszę telegraficzną pod d. 25: „D. 19 *Don Carlos* odbywał ćwiczenie 12 batalionów i 200 jazdy, które mają mieć udział w wyprawie do Kastylii. *Kabrera* d. 20 zbliżył się pod samą Saragossę i d. 22 cofnął się, niebędąc napadniętym. *Espartero* dnia 16 gotował się iść na Witoriją, ażeby stawić czoło wyprawie, która chce, jak się zdaje, wtargnąć przez Incartaciones. *Zurbano* i brygadyr *Aspiros*, poprzedzającego dnia wzięli każdy po 100 jeńców.”

— Na dzisiejszej giełdzie pogłoski o poruszeniach wojsk na granicach Belgickich sprawiły wielkie wzruszenie. 3 proc. renty wraz po otwarciu giełdy spadły na 78. 45. Speculanci rozumieli témczasem, że pogłoski te rozszerzone zostały dla tego tylko, ażeby wywrzeć działanie na mianowanie kommisji adresu w biurze Izby Deputowanych i kursa znowu podniosły się na 78. 65. Lecz nowe pogłoski, z których wiele zdawało się zasługiwać na wiarę, znowu zniżyły kursa na 78. 50. Wymieniano już półki, z których ma się składać wojsko obserwacyjne. Słychać, że Xiążę *Orleński* wyjedzie jutro do Metz, a PP. *Soult* i *Thiers* stanąć mają na czele gabinetu. (A.P.S.Z.)

А н г л и я.

Лондонъ, 22 го Grudnia.

jutro odroczy Królowa osobiście Parlament. Dnia dzisiejszego przeszedł w Izbie Wyższej i został przyjęty bil, względem listy cywilney, a w Izbie Niższej bil o powiększenie uposażenia Xiężny *Kent*, który żadney prawie niedoznał opozycyi i zaraz po przeysciu przez wydział, został trzeci raz odczytany. — Lubo postanowiono dawniey, ażeby Parlament od dnia jutrzejszego do 1 Lutego był odroczoney, z powodu jednak ostatnich nienaylepszych wiadomości z Kanady, wezwał Lord *Melbourne* Izbę Wyższą, a Lord *John Russell* Izbę Niższą, ażeby się dnia 16 Stycznia zgromadziły; na co przyzwolono.

— Ku końcowi piątkowego posiedzenia Izby Niższej, w wydziale o liście cywilney, wniosek P. *Hume*, ażeby summe 385,000 fun. na utrzymanie dworu Królowey, zmniejszyć o 50,000 fun., odrzucony był większością 199 przeciwko 19, a wniosek P. *Hawes* względem przyzwolenia 10,000 fun. na służbę tajną, także odrzucony większością 173 przeciwko 41 głosów.

— Hrabina *Münster*, przez zgon Najjaśniejszego Ojca swego, zmarłego Króla, stała się bogatszą o 50,000 fun. i małżonek jej skutkiem tego kupił wspomniały dom w Brighton.

— Otrzymane tu wiadomości z Montréal w Kanadzie, zawierają niepomysłne doniesienia. Burzyciele stoczywszy bitwę z woyskiem Rządowém, otrzymali plac bitwy, zadali oraz stratę w raniionych i zabitych, przeszło 400 ludzi wynoszącą. Ta bitwa miała miejsce o 30 mil ang. od Montréal przy St. Denis i St. Charles. Powstańcami, którzy tylko na 90 ludzi stratę swoją podają, przywodziło dwóch oficerów francuzkich z dawniej służby napoleonowskiej. Mówiono w Montréal, że powstańcy zajęli kilka twierdz i miejsc warownych.

— Kontr-Admirał *Ross*, popłynął na okręcie *Prezydent*, mającym 52 armat, na morze Spokojne, gdzie

приметь команду надъ стоящею тамъ Англійскою эскадрою.

— Известный Г. Чоргиль по ходатайству Г-на *Понсонби* получилъ отъ *Аншфз* - Паши дозволеніе на свободный вывозъ нѣкотораго количества деревяннаго масла; эту привилегію онъ продалъ одному Греку за 4,000 ф. стер. (24,000 р. сер.)

23-го Декабря.

Радикальный жур. *True Sun* прекратился, потому, что не могъ окупиться.

— Новѣйшія извѣстія изъ Канады произвели въ здѣшней публикѣ тоже впечатаніе какъ нѣкогда объявленіе независимости нынѣшнихъ Северо-Американскихъ Соединенныхъ Штатовъ *). Тѣ только, которые до сихъ поръ всегда выступали къ защитѣ нарушенныхъ правъ въ Канадѣ, имѣють столько дерзости, что радуются настоящему. Всѣ другіе, не смотря на партію къ которой принадлежать, жалѣя о происшествіяхъ случившихся въ сей провинціи, съ точностію полагаются на силу и храбрость Англичанъ противу лишенной всякой помощи колоніи. Министерскіе журналы не представляютъ опасности значительною, даже утверждаютъ, что слѣдствіе принятыхъ мѣръ должно быть несомнительно.

— *O'Connell* въ одномъ публичномъ засѣданіи объявилъ, что не въ соединеніи съ Англійскими радикалами но въ постоянномъ удержаніи Министерства Викторовъ, видѣть спаніе Ирландіи. По сему, предлагалъ онъ, изъ Ирландіи отправить депутатовъ съ прошеніемъ, чтобы Королева благоволила нынѣшнихъ Министровъ оставить при должностяхъ. (A.P.S.Z.)

Германія.

Ганноверъ, 23-го Декабря.

Сегодня выданный номеръ собранія законовъ содержитъ четыре Королевскихъ патента отъ 19 ч. с. м., частію касательно договоровъ съ Пруссіею и другими Государствами таможеннаго союза для взаимныхъ оборотовъ, и частію относительно договора съ Княжествомъ Шаумбургъ - Липпе по причинѣ вступленія сего Княжества, за исключеніемъ Бломберга въ таможенный союзъ Ганновера, Ольденбурга и Брауншвейга.

— Нѣсколько дней уже, за дурною погодою и особенно отъ сильныхъ дождей въ среднѣхъ недѣляхъ, отправленіе почты по многимъ дорогамъ прекращено или по крайней мѣрѣ сдѣлалось очень затруднительно. Разлитіе водъ во многихъ мѣстахъ причинило большой вредъ. Между Дипенау и Бомте сорваны два моста. Въ области Гамельнъ, говорятъ, потонулъ экипажъ съ лошадьми и кучеромъ. (A.P.S.Z.)

Франкфуртъ на М., 24-го Декабря.

Графъ Людвигъ да Сильва, отправленный Д. Карлосомъ въ Германію, проѣзжалъ здѣсь недавно. Утверждаютъ, что онъ имѣеть порученіе кончить брачные договоры Донъ-Карлоса съ Принцессою Беирскою и обручиться съ нею, на мѣсто Принца. Полагають, что по совершеніи сего обряда, Принцесса тотчасъ отправится въ Испанію и Гр. Сильва будетъ заниматься дѣлами Донъ-Карлоса въ Германіи.

— Изъ Парижа увѣдомляють, что Герцогъ Немурскій немедленно по выздоровленіи посѣтитъ сестру свою Герцогиню Виртембергскую въ Кобургѣ. (G.C.)

Италія.

Римъ, 12-го Декабря.

Въ *Diario di Roma* сегодня пишутъ, что Его Святейшество Папа въ прошлое Воскресенье 10-го числа с. м. въ Консисторіи собравшихся Кардиналовъ, имѣлъ рѣчь касательно перемѣщенія изъ Кельна въ Минденъ Архiepiscopa, Барона Клементія Августа Дроста Вишерингскаго. Содержаніе сей рѣчи въ *Diario* не помѣщено.

— Въ Анконѣ 5-го ч. с. м. скончался Кардиналъ Нембрини-Пирони-Гоццага, на 69 году жизни.

Парма, 13-го Декабря.

Для принесенія поздравленій Ея Велич. Герцогинѣ со днемъ ея рожденія, здѣсь находились вчера Герцогъ Модены съ фамиліею, Губернаторъ Ломбардіи, Генераль Графъ Гартвигъ и Фельдмаршалъ Гр. Радецкий вмѣстѣ съ многими другими Австрійскими Генералами.

Неаполь, 7-го Декабря.

Отъ людей, которые по своему мѣсту должны быть свѣдущи, я узналъ, что холера снова появилась въ нашемъ городѣ и что со 2 до 5 Декабря было уже 14 припадковъ; только появленіе болѣзни хотѣть скрывать. Если то правда, то этого скрывать

обеймие dowództwo eskadry Angielskiej, tamże na stanowisku będącej.

— Znany Pan Churchill, otrzymał za wstawieniem się Lorda Ponsonby, pozwolenie od Akif-Baszy, wolnego wywozu pewney ilości oliwy; który to przywilej odprzedał on pewnemu Grekowi za sumę 4,000 funt. szt. (160,000 zł. p.)

Dnia 23.

Дziennik Radykalistów *True Sun*, zaprzestał wychodzić nie będąc w stanie utrzymania się.

— Najnowsze doniesienia z Kanady sprawiły na publiczności tutejszey takie wrażenie, jak niegdys ogłoszenie niezawisłości teraźniejszych Stanów Zjednoczonych Ameryki północney (*). Ci tylko, którzy aż dotąd występowali zawsze w obronie naruszonych praw w Kanadzie, mają tyle śmiałości, że radują się z tego, co nastąpiło. Wszyscy inni, bez względu na stronnictwo, do którego należą, ubolewając nad wypadkami zaszłemi w tej prowincyi, ufają z pewnością w siłę i dzielność potęgi Angielskiej przeciw ogółconey ze wszelkiej pomocy osady. Dzienniki ministerjalne nie wystawiają niebezpieczeństwa za wielkie: z wyniosłością nawet zapewniają, że skutek przedsięwziętych środków musi być niechybnym.

— *O'Connell* oświadczył na jednymъ zgromadzeniu publicznymъ, że nie wpołączeniu się z radykalistami Angielskimi, ale w statecznymъ utrzymaniu Ministerjum wigów, upatruje on zbawienie Irlandyi. Z tego powodu wnosił, iżby wysłano z Irlandyi deputacye z prośbą, ażeby Królowa teraźniejszych Ministrów na urzędowaniu utrzymać raczyła. (G.C.)

Нѣмцы.

Hannover, 23 Grudnia.

Wydany dzisiaj numer zbioru praw zawiera cztery patenta Królewskie pod d. 19 t. m., częścią względem uktadów z Prussami i innemi krajami Związku Celnego co do wzajemnych stosunków handlowych, a częścią względem umowy z Xięstwem Schaumburg-Lippe, co do przystąpienia tego Xięstwa z wyjątkiem Amtu Blomberg do związku poborowego Hannoveru, Oldenburga i Brunświku.

— Od dni kilku dla złej pogody, a szczególniej skutkiem ulewnego deszczu w połowie tygodnia, bieg poczt w wielu kierunkach został przerwany albo bardzo utrudniony. Wylały z brzegów rzeki, i na wielu już miejscach nie mało zrządziły szkody. Między Dieppenau i Bohmte, zerwało dwa mosty. W okolicach Hammeln potonął pojazd z końmi i woźnicą. (A.P.S.Z.)

Frankfurt na M., 24 Grudnia.

Hrabia Ludwik da Silva, wysłany przez Don Carlosa do Niemiec, przejeżdżał tędy niedawno. Zapewniając, iż ma zlecenie ukończyć układy o małżeństwo Don Carlosa z Xiężną Beiry i wziąć z nią ślub w zastępstwie tego Xięcia przez prokuracyą. Sądzą, że po dopełnieniu tego obrzędu, Xiężna uda się zaraz do Hiszpanii, a Hr. Silva займие się ułatwieniem interesów Don Carlosa w Niemczech.

— Z Paryża piszą, że Xiąże Nemours niedługo po wyzdrowieniu, odwiedzi siostrę swoją Xiężną Wиртембергскую w Kobergu. (G.C.)

Вѣсны.

Rzym, 12-го Grudnia.

Podług *Diario di Roma* z dnia dzisiejszego, jego Świątobliwość, przeszły niedzieli d. 10 t. m., na Konsystorz zgromadzonych Kardynałów, miał przemówienie, względem uczynionego przeniesienia z Kolonii do Minden, Arcy-Biskupa Barona Klemensa Augusta Drostę von Vischering. Treści tego przemówienia *Diario* nieudziela.

— W Ankonie d. 5 t. m. umarł Kardynał Nembrini-Pirani-Gonzaga, w 69 roku życia.

Parma 13 Grudnia.

Dla powinszowania wczora Jej Xiążęcej Mości dnia urodzin, znaydowali się tu: Xiąże Modeny z familią, Gubernator Lombardyi, Jenerał Hrabia Hartig i Feldmarszałek Hrabia Radecki z wielu innemi Jenerałami Austriackimi.

Neapol, 7-го Grudnia.

Od osób, które ze swojego stanowiska dobrze mogą być uwiadomionemi, dowiadujemy się właśnie, że cholera na nowo wybuchnęła w mieście naszym, i że od 2 do 5 Grudnia pokazało się już 14 przypadków choroby. Jednak powrót zarazy utrzymywać chcą w tajemni-

*) Канада, Англійское владѣніе въ Америкѣ, граничитъ къ востоку-сѣверу съ залівомъ Св. Лавренція и рѣкою Св. Іоанна, къ сѣверу съ Лабрадоромъ, къ сѣверо-западу и югу съ Американскими Штатами.

*) Канада, będąca posiadłością Angielską w Ameryce, graniczy na wschodo-północ z zatoką S. Wawrzyńca i rzeką S. Jana, na północ z krajem Labrador, na północo-zachód i południe ze Stacjami Amerykańskimi.

долго нельзя, потому, что при неблагоприятной и переменчивой погоде въ это время года, болѣзнь скоро усилится и будетъ снова тысячами похищать свои жертвы, тѣмъ болѣе, что скоро на свѣткахъ Неаполитанцы, въ другое время умѣренные и воздержные, отдадутъ себя невоздержнымъ застольнымъ друзьямъ и самую грозную смерть не будутъ удержаны отъ нарушенія правилъ умеренности пресыщеніемъ обыкновенною праздничною пищею. (A.P.S.Z.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 9-го Декабря.

Испанскій Консулярный агентъ въ Генуѣ, уведомляетъ оттуда отъ 10 Ноября, что Его Велич. Король Сардинскій, въ уваженіе представленій тамошняго купеческаго сословія, опять дозволилъ въпускъ и свободную торговлю Испанскихъ кораблей въ Сардинскихъ портахъ. Вѣрно въ знакъ признательности содержать *Castellano* отъ третьяго дня статьи подъ заглавіемъ: *Дипломатическія воспоминанія*, въ которой утверждаетъ, что островъ Сардинія принадлежитъ Испанской Коронѣ, потому, что прямая линія Герцоговъ Савойскихъ, къ которой присоединилъ оную *Филиппъ V*, погасла. Великому предводителю Италіанскихъ патріотовъ *Маззини*, сказано далѣе, и Графу *Біанко* предоставленъ вооруженный корабль и снабженъ подкрѣпленіемъ, чтобы слѣдовать въ Сардинію и потомъ сдѣлать островъ свободнымъ для общей торговли, ограничиваясь нѣкоторымъ покровительствомъ и проч. Это можетъ быть знакъ для разныхъ иностранныхъ эмиссаріевъ, снабженныхъ паспортами и рекомендательными письмами Г-на *Кампузано*, которые прибыли въ Испанію, но задержаны по повелѣнію Правительства до сихъ поръ въ Валлолидѣ. Опасаюсь, что намъ предстоитъ здѣсь новая буря; подъ наружнымъ спокойствіемъ тлится искра; тайныя общества, дѣятельнѣйшія, нежели когда либо, получили изъ Парижа новое поощреніе и революціонные журналы наполнены смѣлѣйшими угрозами противу умѣренныхъ и *убійцъ Ириарте*."

— Выходящій въ Барселонѣ жур. *Vapor* уведомляетъ отъ 8 Декабря, что Карлистскій корпусъ подъ командою *Кабреры* перешелъ чрезъ Эбро и разошелся по области, такъ какъ ему недостаетъ жизненныхъ припасовъ. По другому извѣстію Карлистскій Командиръ *Ллангостеро* при Мора перешелъ чрезъ Эбро, но отрядомъ войскъ Королевы отвергнутъ съ потерей. (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 30-го Ноября.

Нѣсколько дней носятся здѣсь извѣстія очень неблагоприятныя касательно положенія Персіи. Кажется, что въ сей странѣ готовится большое движеніе, которое Шаху трудно было бы устроить. Полагаютъ, что онъ въ такомъ случаѣ будетъ извнѣ искать помощи и, гдѣ возможно, получить. Однако это не такъ легко, какъ многократно представляли, ибо частію положеніе края дѣлаетъ труднымъ вступленіе изъ заграницы въ Персію, частію нужно наблюдать такъ много политическихъ отношеній, что вооруженное посредничество было бы весьма неприличнымъ. (A.P.S.Z.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Изъ Палермы уведомляютъ: Къ извѣстнымъ уже по отличными способностямъ въ вычисленіи, четверемъ Италіанскимъ мальчикамъ, по имени *Цуккаро*, *Пулизи*, *Лондолина* и *Манджіамель*, должно присоединить еще пятого, по имени *Камилло ла Роза* рожденнаго въ Катаніи, который наравнѣ съ другими, непостижимою ловкостію при разрѣшеніи труднѣйшихъ и запутаннѣйшихъ ариометическихъ задачъ, обращаетъ на себя общее вниманіе. Примѣчательно, что въ одно и тоже время въ столь небольшой области, появилось пять такихъ явленій.

— Уведомляютъ изъ Мюнхена: Молодой Баварской крестьянинъ, слѣпорожденный, Карль *Мюллеръ*, изобрѣлъ музыкальный инструментъ, представляющій соединеніе арфы съ гитарою и на которомъ играетъ посредствомъ клавиатуры и семи педалей. Звукъ сего инструмента, который имѣетъ пространства болѣе семи октавъ, полны, звучны и гармоничны. Молодой *Мюллеръ*, отличный музыкантъ, игралъ на арфо-гитарѣ въ присутствіи Короля и Королевской Фамиліи. Король въ самыхъ лестныхъ выраженіяхъ отозвался о его геніальномъ изобрѣтеніи и подарилъ ему брилліантовый перстень. Утверждаютъ, что *Мюллеръ*, прежде, нежели будетъ давать публичные концерты, будетъ выдерживать операцію Г-на *Вальтера*, самаго отличнаго окулиста въ нашемъ городѣ, который надѣется возстановить ему зрѣніе. (J. de St. P.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, дня 9 Грудня.

Испанскій агентъ консулярный въ Генуѣ donosi stamtąd pod d. 10 Listopada, że Król Sardynski, rozważywszy przedstawienie tamecznego stanu handlowego, znowu dozwolił wstępu i wolnego handlu okrętom Hiszpańskim w portach Sardynskich. Zapewna, jako znak wdzięczności, zawiera *Castellano* pod dniem zawezorayszym artykuł z napisem: „*Uwagi dyplomatyczne*“ w którym utrzymuje, że wyspa Sardynia należy do Korony Hiszpańskiej, gdyż prosta linia Xiążąt Sabaudzkich, którym ją odstąpił *Filipp V*, wygasła. „Dają wielkiemu dowódcy patryotów Włoskich, *Mazzini* i *Hrabie* *Bianco*“, powiedziano dalej „okręt uzbrojony, i są oni wspierani, ażeby płynęli do Sardynii, po której zdobyciu, wyspa ma być otwartą dla powszechnego handlu i tylko będzie miała protektorat“ i t. d. Może to być hasłem dla różnych awanturników zagranicznych, którzy, opatrzeni pasportami i zalecającymi listami *P. Compuzano*, przybyli do Hiszpanii, jednak na rozkaz Rządu dotąd są zatrzymani w Valloidalid. Zagroza nam tu nowa burza, pod popiołami pozornej spokojności tleje iskra; towarzystwa tajne czynniejsze są, aniżeli kiedykolwiek, otrzymały one z Paryża nowy popęd, a dzienniki rewolucyjne, pełne są namiętnych zagrożeń przeciwko umiarkowanym i przeciwnikom *zabójcom Iriarte*go i t. d.

— Wychodzący w Barcelлоніе dziennik *Vapor*, pod d. 8 Grudnia donosi, że korpus Karolistowski pod dowództwem *Cabrery* przeszedł Ebr, i rozciągnął się po kraju, gdyż mu braknie żywności. Podług innej wiadomości, dowódcą Karolistowski *Llangostero*, pod Mora przeprowiódł się przez Ebr, lecz przez oddział wojsk Królowey ze stratą cofniony został. (A.P.S.Z.)

ТУРЦЯ.

Konstantynopol, d. 30 Listopada.

Od niejakiego czasu krążą tu wiadomości bardzo niepomyślne względem Persyi. Zdaje się, że w kraju tym gotuje się wielkie wzruszenie, które Szach z trudnością mógłby uspokoić. Rozumieją, że w tym przypadku szukać będzie pomocy zagranicznej, i że ta zkad można, będzie okazana. Jednak nie takto jest łatwem, jak rozumiano: gdyż z jednej strony położenie geograficzne czyni trudnem weyście zza granicy do Persyi, częścią, że trzeba mieć na baczności tak wiele widoków politycznych, że zbrojna interwencya byłaby więcey niepodobną. (A.P.S.Z.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Donoszą z Palermy: Do znanych już przez odznaczającą się zdolność w rachunkach czterech chłopców Włoskich, jakimi są: *Zuccaro*, *Puglisi*, *Londolina* i *Mangiamete*, przydać jeszcze piątego, imieniem *Camillo la Rosa*, urodzonego w Catanei, który równie z innemi, przez swą niepojętą biegłość, z jaką rozwiązuje najtrudniejszy i najzawilsze przykłady arytmetyczne, zwraca na siebie powszechnie podziwienie. Godnem jest uwagi, że w jednymże czasie w tak małym kraju okazało się pięć podobnych zjawisk.

— Donoszą z Monachium: „Młody wieśniak Bawarski, ślepy od urodzenia, imieniem *Karol Müller*, wynalazł instrument, który przedstawia potężanie arfy z gitarą i na którym gra się za pomocą klawiatury i siedmiu pedałów. Dźwięki tego instrumentu, który ma wielkości więcey siedmiu oktaf, są pełne, wdzięcznobrzmiące i harmonijne. Młody *Müller*, który jest wybornym muzykiem, dał się słyszeć na arfo-gitarze, w obecności Króla i rodziny Królewskiej. J. Kr. Mość w wyrazach natchlebszych winał mu, jego dowcipnego wynalazku i uderował pierścieniem brylantowym. Zapewniają, że *Müllerowi* przed daniem koncertow publicznych, *P. Walther*, sławny okulista naszego miasta, będzie robił operacyę i ma nadzieję przywrócenia mu wzroku. (J.d.S.P.)